

Vergaderjaar 2022–2023

21 501-31

**Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid,
Volksgezondheid en Consumentenzaken**

Nr. 719

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN
SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 juli 2023

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan voor de informele EU Gezondheidsraad van 27-28 juli 2023 in Las Palmas de Gran Canaria.

Nederland zal hoogambtelijk worden vertegenwoordigd tijdens deze informele Raad.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.J. Kuipers

Geannoteerde agenda informele EU-Gezondheidsraad 27–28 juli 2023, Las Palmas de Gran Canaria

Het Spaanse voorzitterschap heeft voorlopig de onderstaande punten geagendeerd voor de informele EU Gezondheidsraad. Op dit moment zijn nog geen achterliggende stukken beschikbaar.

Gedachtewisseling: De rol van digitalisering in de gezondheidszorg

Een van de prioriteiten van de huidige Commissie is «*een Europa dat klaar is voor het digitale tijdperk*». De digitale transitie die Europa ondergaat speelt ook een belangrijke rol in de gezondheidszorgsector. Door digitalisering kan de gezondheidszorg worden verbeterd, o.a. op het gebied van preventie, diagnose, behandeling, monitoring en stimulering van een gezonde levensstijl. Daarnaast kan digitalisering bijdragen aan het toegankelijker maken van de gezondheidszorg door innovatie en kan het de efficiëntie van de zorg verhogen.

Digitalisering van de gezondheidszorg is voor Nederland een belangrijk onderwerp en Nederland zet zich daar ook actief voor in op Europees niveau, o.a. als co-voorzitter van het eHealth netwerk van EU lidstaten in de periode 2019–2022. Daarnaast draag ik actief bij aan meerdere Europese samenwerkingsprojecten die zich richten op digitalisering in de zorg. Over mijn nationale inzet heb ik uw Kamer uitvoerig geïnformeerd middels brieven over o.a. de nationale visie en strategie voor het gezondheidsinformatiestelsel, visie en strategie op secundair gebruik van gezondheidsgegevens en de stand van zaken van de onderhandelingen over de Europese ruimte voor gezondheidsgegevens (*European Health Data Space*, EHDS). Over de inhoud van deze brieven en verdere digitale ontwikkelingen in de zorg ga ik graag na de zomer met uw Kamer in gesprek.

Nederland zal tijdens de informele EU Gezondheidsraad de ambities om te komen tot passende hybride zorg en de daarvoor benodigde integrale en zorgbrede databeschikbaarheid uitdragen, in lijn met mijn visie op het gezondheidsinformatiestelsel, zoals met uw Kamer gedeeld.¹

Gedachtewisseling: Open strategische autonomie in relatie tot gezondheid

Het Spaanse voorzitterschap is voornemens te spreken over het thema open strategische autonomie in relatie tot gezondheid. De discussie over open strategische autonomie in het kader van gezondheid focust zich voornamelijk op hoe de productieketens van medische producten versterkt kunnen worden om zo de beschikbaarheid van medische producten in de EU beter te borgen. Het past in de bredere Europese discussie over open strategische autonomie die Spanje tot één van de prioriteiten van haar voorzitterschap heeft gemaakt.

Een Europese aanpak van het mitigeren van de afhankelijkheid van een beperkt aantal landen of leveranciers voor essentiële werkzame stoffen en technologieën is cruciaal, gezien het grote aantal geregistreerde medische producten en omdat de handel en productie wereldwijd verspreid zijn. Om te ontdekken waar we kwetsbaar zijn en waar we Europees moeten zorgen voor bepaalde productie, is het belangrijk dat we binnen Europa van elkaar weten wat er per land gemaakt wordt en welke productie we al hebben.

¹ Kamerstuk 27 529, nr. 292

Nederland heeft samen met een grote groep EU lidstaten in een non-paper van 28 april jl. aan de Europese Commissie en het toenmalige Zweedse voorzitterschap aandacht gevraagd voor het belang van leveringszekerheid van medische producten. Tevens is tijdens de Europese Raad van 29-30 juni jl. het thema leveringszekerheid van medische producten genoemd als kwestie van Europese veiligheid. Vrijwel alle lidstaten willen de productie van geneesmiddelen in de EU versterken om zo de risicovolle strategische afhankelijkheden van derde landen te verminderen. Dit sluit aan bij de Nederlandse positie aangaande open strategische autonomie, waarbij de inzet is de positie van de EU en Nederland in de wereld te verstevigen om nationale en Europese publieke belangen te kunnen blijven borgen. Het verminderen van risicovolle strategische afhankelijkheden maakt daarvan onderdeel uit, waarbij de EU het belangrijkste handelingsplatform is. Betrouwbare waardeketens zijn cruciaal voor zowel ons verdienvermogen als onze nationale veiligheid.

Ik heb uw Kamer eerder geïnformeerd over de uitdagingen en de Nederlandse inzet rond de beschikbaarheid van medische producten, waar het thema van afhankelijkheden in de toeleveringsketens deel van uitmaakt.²

Werklunch: Mentale gezondheid

Het Spaanse voorzitterschap is voornemens tijdens de lunch aandacht te vragen voor mentale gezondheid in Europa.

De Commissie heeft op 7 juni jl. een mededeling betreffende een integrale benadering ter verbetering van de mentale gezondheid gepresenteerd. Dit initiatief vormt het begin van een strategische, sectoroverstijgende benadering die verder gaat dan een aanpak vanuit alleen het gezondheidsbeleid. Het doel van dit initiatief is om lidstaten te ondersteunen bij het ontwikkelen van een brede aanpak waarbij mentale gezondheid in alle relevante beleidsterreinen wordt geïntegreerd.

Het uitgangspunt voor de integrale benadering van de Commissie is het feit dat mentale gezondheid behalve door biologische en psychologische factoren ook door economische, sociale, veiligheids- en omgevingsfactoren wordt beïnvloed. De Commissie presenteert daarom nu een aanpak waaraan tevens vanuit andere Europese beleidsterreinen wordt bijgedragen, zoals jeugd, onderwijs, kunst en cultuur, werkgelegenheid, sociale bescherming, cohesie, onderzoek, en digitaal. Naast dat de Commissie aankondigt zelf de krachten te gaan bundelen, is het de intentie dat actoren van binnen en buiten de gezondheidszorg, zoals nationale en regionale overheden, veldorganisaties, academische instellingen en private actoren, samenwerken op het gebied van mentale gezondheid.

In de mededeling presenteert de Commissie twintig initiatieven die direct en indirect bijdragen aan het bevorderen van de mentale gezondheid. Een deel van de genoemde initiatieven heeft betrekking op nieuwe voornemens, maar andere initiatieven lopen momenteel al of zijn in voorbereiding. De Commissie roept het Europees Parlement en de lidstaten op om gebruik te maken van de (financiële) middelen die onder deze initiatieven worden gepresenteerd en een basis te leggen voor duurzame actie en samenwerking op regionaal, nationaal en EU-niveau.

De kabinetsappreciatie van de mededeling van de Europese Commissie over een integrale aanpak mentale gezondheid (COM (2023) 298) wordt middels een BNC-fiche vastgesteld en aan uw Kamer gestuurd. Vanwege

² Kamerstukken 29 477 en 32 805, nr. 806 en Kamerstuk 29 4777, nr. 845

de benodigde interdepartementale afstemming kan het BNC-fiche over de mededeling van de Commissie niet binnen de daartoe afgesproken termijn van zes weken naar uw Kamer worden verzonden. Uw Kamer zal het fiche zo spoedig mogelijk ontvangen.

Nederland zal tijdens de lunch voornamelijk informatie delen omtrent de Nederlandse integrale aanpak om Nederland weer mentaal gezond te maken en te houden. Op het eerste gezicht sluit dit in hoofdlijnen aan op de intenties van de Commissie.

In deze Nederlandse beweging heeft iedereen een rol: medeburgers, werknemers en werkgevers, zorgprofessionals, scholen, sportverenigingen, maatschappelijke organisaties, overheidsorganisaties, etc. De preventie van mentale klachten is vaak nog teveel een zaak van het individu; er is meer aandacht nodig voor interventies in de leefomgeving en de aanpak van risicofactoren en oorzaken die gelegen zijn in de maatschappij. Daarom focust deze aanpak zich op de leefgebieden, zowel lokaal als landelijk. Doelen van de aanpak zijn i.) het bespreekbaar en zichtbaar maken van het belang van mentaal gezond zijn en blijven, gericht op het individu én de maatschappij; ii.) het inzetten op gezondheid en preventie (versterken van mentale gezondheid en het bieden van laagdrempelige ondersteuning waar gewenst); en iii.) het bieden van handvatten om met de eigen mentale gezondheid aan de slag te gaan en oog te hebben voor de mentale gezondheid van een ander.

Voortgang betreffende de Commissievoorstellen inzake de herziening van de EU geneesmiddelenwetgeving

Tijdens het Commissiedebat van 31 mei jl. over de EU Gezondheidsraad van 13 juni (Kamerstuk 21 501-31, nr. 715) heb ik uw Kamer toegezegd haar in elke geannoteerde agenda van de (informele) EU Gezondheidsraad te informeren over de voortgang van de onderhandelingen over de Commissievoorstellen inzake de herziening van de EU geneesmiddelenwetgeving (COM(2023)192 en COM(2023)193). Dit betreft zowel de voortgang van de onderhandelingen in de Raad en de Raadswerkgroepen voor de totstandkoming van de algemene oriëntatie alsook die met het Europees Parlement, inclusief de triloofase.

Over de voortgang van de Commissievoorstellen inzake aanvullende beschermingscertificaten (COM(2023)222, COM(2023)231) zult u door de Minister van Economische Zaken en Klimaat worden geïnformeerd.

De herziening van de EU geneesmiddelenwetgeving staat niet geagendeerd tijdens deze informele Raad. De behandeling van de Commissievoorstellen is in Brussel nog niet gestart. Het Voorzitterschap is verantwoordelijk voor de planning van de behandeling. Het is op dit moment nog niet bekend of en wanneer het net aangetreden Spaanse voorzitterschap de behandeling van de herziening van de EU geneesmiddelenwetgeving zal plannen.